

Uchwała Nr XXII/163/2020
Rady Powiatu Mławskiego
z dnia 30 grudnia 2020 roku

w sprawie przyjęcia „Powiatowego Programu Psychologiczno - Terapeutycznego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Mławskim na lata 2021 – 2025”

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020 r., poz. 90), art. 19 pkt 16 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2020 r., poz. 1876) art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020 r., poz. 218) Rada Powiatu Mławskiego uchwala co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Powiatowy Program Psychologiczno - Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Mławskim na lata 2021 – 2025, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Mławskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu

Barbara Stańczak

Uzasadnienie

Preambuła do Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie podkreśla, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności. Celem ustawy wyrażonym w preambule jest zwiększenie skuteczności działań zapobiegających przemocy w rodzinie oraz działań eliminujących tę przemoc.

Realizując zapisy powyżej przytoczonej ustawy, został opracowany Powiatowy Program Psychologiczno – Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie w Powiecie Mławskim na lata 2021 -2025, którego celem jest zmniejszenie negatywnych następstw przemocy w życiu rodzinnym i społecznym oraz zwiększenie efektywności działań wobec sprawców przemocy w rodzinie. Realizacja niniejszego programu jest rozszerzeniem oferty pomocy dla osób stosujących przemoc w rodzinie realizowanej w powiecie mławskim.

Program został opracowany i będzie wdrażany przez Zespół Ośrodków Wsparcia w Mławie. Mając na uwadze realizację ustawowego zadania pomocy społecznej wynikającego z art. 7 pkt 7 tj. udzielanie pomocy społecznej osobom i rodzinom między innymi z powodu przemocy w rodzinie, w pełni uzasadnione jest podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Programu Psychologiczno - Terapeutycznego dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

**Powiatowy Program Psychologiczno - Terapeutyczny dla Osób Stosujących Przemoc
w Rodzinie w Powiecie Mławskim na lata 2021 – 2025.**

Przemoc w rodzinie jest zjawiskiem uwarunkowanym wieloczynnikowo, wpływającym negatywnie zarówno na jednostkę, rodzinę jak i społeczeństwo. Osobom doświadczającym przemocy odbiera poczucie bezpieczeństwa i godność, niszczy poczucie własnej wartości i wiarę w prawo do szczęścia. Przemoc wyznacza inny rytm życia - od ataku do ataku. „Uznając, że przemoc w rodzinie narusza podstawowe prawa człowieka, w tym prawo do życia i zdrowia oraz poszanowania godności osobistej, a władze publiczne mają obowiązek zapewnić wszystkim obywatelom równe traktowanie i poszanowanie ich praw i wolności, a także zwiększyć skuteczność przeciwdziałania przemocy w rodzinie...” (Preambuła do ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie). Realizując zapisy ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie wszystkie samorządy gminne w powiecie mławskim powołały na swoim terenie zespół interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie, którego zadaniem jest integrowanie i koordynowanie działań podmiotów i specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Są to zadania zapobiegawcze mające na celu zmniejszenie skali zjawiska. Zespoły interdyscyplinarne mogą tworzyć grupy robocze, które mają na celu pracę z konkretną rodziną, w której występuje przemoc. Do zadań takiej grupy należy między innymi opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach występowania przemocy w rodzinie. Powstrzymywanie przemocy domowej i zapobieganie temu zjawisku, które leży w gestii wielu podmiotów (członków zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych) wymaga skupienia na obu stronach diady: osoba stosująca przemoc w rodzinie – osoba doznająca przemocy. Powszechna jest praca i wsparcie dla osoby doznającej przemocy w rodzinie. Niestety, nadal niewielka jest oferta pomocy dla osób stosujących przemoc w rodzinie. Jako społeczeństwo raczej jesteśmy skłonni potępiać i karać sprawców przemocy, niż rozważać co jest przyczyną ich zachowania i pomagać im w nabywaniu umiejętności radzenia sobie z agresją, emocjami, rozwiązywania konfliktów. Mało powszechne jest podejmowanie pracy z osobą stosującą przemoc w rodzinie w ramach oddziaływań korekcyjno -edukacyjnych czy pomocy psychologicznej, terapeutycznej. Dostępność miejsc udzielających pomocy tej grupie osób także jest ograniczona. Jednak by skutecznie przeciwdziałać zjawisku przemocy konieczne jest stymulowanie procesu samoświadomości osób stosujących przemoc poprzez pracę nad ich motywacją do zmiany. Kodeks Karny jasno określa konsekwencje stosowania przemocy. Jeśli sprawcy staną przed sądem i poniosą karę, to czy rzeczywiście przerywa to stosowanie przez nich przemocy? Czy sprawia, że przemyślą swoje zachowanie i wyciągną wnioski? Czy dokona się w nich wewnętrzna zmiana, która sprawi, że podniesienie na kogoś ręki przestanie być schematem działania i reagowania? Czy samo uznanie przez sąd winy i wymierzenie kary, najczęściej z warunkowym zawieszeniem wykonania, zmieni sytuację w rodzinie uwikłanej w przemoc? Z doświadczeń pracy specjalistów zatrudnionych w Zespole

Ośrodków Wsparcia w Mławie z osobami stosującymi przemoc w rodzinie oraz osobami podejrzanymi o stosowanie przemocy w rodzinie w ramach prowadzonych oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, konsultacji psychologicznych czy też rozmów prowadzonych podczas posiedzeń grup roboczych wynika, że wielu sprawców przemocy w rodzinie potrzebuje wsparcia w dokonywaniu zmiany zachowań przemocowych, kształtowaniu motywacji do podejmowania zmiany zachowań przemocowych, identyfikowaniu, nazywaniu i wyrażaniu emocji, poznaniu przyczyn i mechanizmów zachowań. Wskazane jest też wypracowanie empatii, uświadomienie, co czuje ofiara, jaką krzywdę, nie tylko fizyczną, ale również emocjonalną, wyrządza przemoc. Niezbędne jest więc stworzenie możliwości sprawcom, by mieli przestrzeń do dokonania w sobie zmiany, która zapewni wyeliminowanie u nich zachowań przemocowych. Z uwagi na powyższe został przygotowany niniejszy program.

Część osób stosujących przemoc w rodzinie nie dostrzega potrzeby zmiany swojego zachowania upatrując przyczynę ich agresji poza swoją osobą. Dlatego też istotne jest stworzenie im możliwości do pracy nad sobą m.in. poprzez uczestnictwo w programie psychologiczno -terapeutycznym, którego elementem jest praca nad poszerzeniem świadomości i kształtowanie motywacji do zmiany zachowań przemocowych poprzez wskazywanie możliwych korzyści ze zmiany jak i strat wynikających z jej braku.

Realizacja programu psychologiczno -terapeutycznego dla osób stosujących przemoc w rodzinie pozwoli na podejmowanie efektywnych działań wobec sprawców przemocy a tym samym wpłynie na zmniejszenie negatywnych następstw przemocy w życiu rodzinnym i społecznym.

Realizacja programu wynika z założeń Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.

Cele Programu :

Podstawowymi celami realizacji programu jest:

- zatrzymanie przemocy w rodzinach osób uczestniczących w programie,
- poprawa jakości życia rodzin dotkniętych przemocą, poprzez rozwijanie i utrwalanie kompetencji sprawców przemocy w zakresie komunikacji z osobami najbliższymi bez stosowania przemocy,
- zmiana wzorców zachowań przemocowych,
- kształtowanie umiejętności psychospołecznych (asertywności, rozpoznawania i wyrażania emocji, radzenia sobie w sytuacjach trudnych, konfliktowych),
- rozwijanie zdolności samoakceptacji,
- rozwijanie umiejętności budowania relacji rodzinnych, partnerskich,
- wzbudzanie motywacji do zmiany zachowania poprzez analizę przyczyn własnego postępowania i wgląd w mechanizmy własnych zachowań.

Adresaci programu:

Adresatami programu są:

- osoby stosujące przemoc w rodzinie zamieszkujące na terenie powiatu mławskiego zgłaszające się samodzielnie,

- osoby stosujące przemoc w rodzinie zamieszkujące na terenie powiatu mławskiego kierowane przez podmioty i instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Pierwszeństwo uczestnictwa w programie mają osoby, które ukończyły program korekcyjno - edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie oraz osoby skierowane do programu na podstawie orzeczenia sądu.

Rekrutacja:

Rekrutacja będzie dokonywana poprzez specjalistów realizujących program. Będzie ona zawierać działania diagnostyczne zgodnie z kwestionariuszem rekrutacyjnym. Z każdym zakwalifikowanym uczestnikiem, który wyrazi pisemną zgodę na udział w programie zostanie zawarty kontrakt terapeutyczny określający zasady udziału w programie, w tym warunki jakie należy spełnić by program ukończyć. Ponadto, kontrakt będzie określał okoliczności powodujące wykluczenie z programu, a także zobowiązanie uczestnika do zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie oraz oczekiwania uczestnika wobec terapii i przyszłego życia.

Sposób realizacji:

- spotkania indywidualne, małżeńskie/ rodzinne, grupowe

Spotkania indywidualne 6 h:

1 h – spotkanie diagnostyczne – rozeznanie potrzeb, trudności w relacji i wzajemnych oczekiwań partnerów/ małżonków, dotyczących programu oraz przyszłego życia oraz zapoznanie z programem i jego założeniami

5x 1 h- spotkania indywidualne - praca z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb

Obszary pracy:

- indywidualne przekonania
- koncepcja władzy i kontroli
- odpowiedzialność za swoje czyny
- poczucie własnej wartości
- wzmacnianie zasobów

Spotkania dla par/ rodzin 4 h:

2 x 2h – terapia par/rodziny

- odbudowa związku, w którym była przemoc

-psychoedukacja i korekcja:

- analiza mechanizmów i czynników wpływających na stan relacji
- wpływ przemocy na relacje rodzinne
- dziecko jako świadek przemocy
- style wychowania
- budowanie pozytywnych aspektów wpływu na relację

- rozwiązywanie sytuacji konfliktowych bez przemocy

- komunikacja w relacji, rola informacji zwrotnych

Spotkania grupowe 15h:

3 x 5h – zajęcia grupowe

Tematy zajęć

- emocje- jakie są i jak sobie z nimi radzić
- metody rozwiązywania konfliktów
- wzorce rodzinne/ schematy radzenia sobie
- stereotypy, mity i przekonania na temat płci i ról społecznych
- wyrażanie i rozpoznawanie potrzeb swoich i innych
- tolerancja i szacunek wobec partnera i rodziny.

Działania podejmowane w ramach programu będą dokumentowane przez prowadzących w sposób odpowiedni do formy zajęć. Obecność uczestników na spotkaniach będzie potwierdzana listami obecności podpisanymi przez uczestników.

Ewaluacja i monitoring:

- podsumowanie na ostatnim spotkaniu,
- monitoring osoby/rodziny po zakończeniu programu (do 6 m-cy po zakończeniu programu),
- prowadzony w uzgodnieniu z klientem w sprawie: sposobu monitorowania, podmiotów/ osób prowadzących monitoring, a także w oparciu o sprawozdawczość realizatorów programu.

Zespół Ośrodków Wsparcia będzie dokonywał bieżącej ewaluacji na każdym etapie programu poprzez analizę dokumentacji realizatora programu.

Realizatorzy:

Realizatorami programu mogą być:

- realizatorzy programu korekcyjno -edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie z udokumentowanym doświadczeniem minimum trzech edycji prowadzenia programu korekcyjno – edukacyjnego,
- psycholodzy z udokumentowanym doświadczeniem pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie i posiadanie zaświadczenia o ukończeniu szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w wymiarze co najmniej 100 godzin;
- psychoterapeuci z udokumentowanym co najmniej dwuletnim doświadczeniem w pracy psychoterapeutycznej,
- terapeuci z udokumentowanym przygotowaniem do prowadzenia terapii i udokumentowanym doświadczeniem pracy w instytucjach lub placówkach realizujących zadania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorzy zostaną wyłonieni w drodze otwartego konkursu ofert.

Finansowanie:

Środki na realizację zadania zapewnia budżet państwa. Środki przekazywane przez wojewodę na dany rok kalendarzowy w ramach złożonego i pozytywnie rozpatrzonego wniosku.

Wiceprzewodnicząca Rady Powiatu

Barbara Stańczak